

SKOGHALL FÖR ALL TID

GESTALTNINGSPROGRAM FÖR SKOGHALLS CENTRUM

Datum	2023-11-14
Mottagare	Hammarö kommun
Författare	Emmy Linder, Tengbom Mikaela Björk, Tengbom Linnea Alverbrink, Tengbom
Ansvarig Hammarö kommun	Hanna Pjevic, planarkitekt

SKOGHALL FÖR ALL TID

GESTALTNINGSPROGRAM FÖR SKOGHALLS CENTRUM

Introduktion	4
Inledning	4
Vad är ett gestaltningsprogram?	4
Mål	5
Utgångspunkter	6
Om Skoghall	6
Ett långsiktigt hållbart gestaltningsprogram	7
Bärande gestaltningsidéer	8
Primära stråk	11
Sekundära stråk	18
Primära entréer	21
Sekundära entréer	24
Primära platser	27
Sekundära platser	33
Förslag till fortsatt arbete	34
Referenser	35

Introduktion

Inledning

I syfte att stärka Skoghalls centrum som tydligt centralortscentrum har Hammarö kommun tagit fram ett gestaltningsprogram. Programmet har fått namnet **Skoghall för all tid**, ett uttryck som återfinns på ridån i Skoghalls Folkets hus. Folkets hus är en betydande plats i centrum och uttrycket får i gestaltningsprogrammet symbolisera det lokala engagemang och den långsiktighet som varit fokus i framtagandet av programmet.

Gestaltningsprogrammet bygger på deltagande från invånare, lokala aktörer och Hammarö kommun som tillsammans identifierat möjligheter och utmaningar i Skoghalls centrum.

Ambitionen är att genom gestaltningsprogrammet ta vara på och vidareutveckla befintliga värden i Skoghall och identifiera åtgärder för att skapa ett levande och trivsamt centrum att vistas i.

Vad är ett gestaltningsprogram?

Ett gestaltningsprogram är en samling riktlinjer för det offentliga rummets utformning. Det offentliga rummet är utrymmet mellan byggnader såsom torg, gator, grönytor och parkeringsytor. Genom att formulera gemensamma riktlinjer för en medveten gestaltning av offentliga ytor i Skoghalls centrum kan områdets uttryck, identitet och sammanhållning förstärkas.

I arbetet med gestaltningsprogrammet har särskilt viktiga platser, stråk och entréer identifierats. Dessa kallas primära platser, stråk och entréer. De primära platserna och stråken har stor betydelse för upplevelsen av Skoghall och länkar samman viktiga funktioner. Även andra platser, som idag kanske inte upplevs som lika betydande, pekas ut i gestaltningsprogrammet. Dessa kallas sekundära platser och kan med annan utformning påverka önskade flöden och stimulera ett levande och trivsamt gaturum.

Gestaltningsprogrammet för Skoghalls centrum fokuserar huvudsak på fast utformning det vill säga rumsliga proportioner, materialval, vegetation och den fasta utrustningen. Förslagen som presenteras ska ses som idéer och diskussionsunderlag som kan leda till mer detaljerad gestaltning av platserna.

Mål

Arbetet med gestaltningsprogrammet genomsyras av tre mål, vilkaha arbetats fram av kommunen tillsammans med lokala aktörer och invånare.

Skoghalls centrum möjliggör en flexibilitet för att möta olika behov över tid

Ett aktivt centrum behöver kunna utvecklas och anpassas för att tillgodose förändrade behov över tid. Det handlar dels om att möjliggöra en gestaltning med hållbara lösningar som kan anpassas efter ett förändrat klimat, dels om kapacitet att rymma olika typer av aktiviteter för att locka olika grupper av människor. I Skoghall ska det finnas utrymme att arrangera tillfälliga och långvariga evenemang eller installationer.

Skoghalls karaktäristiska natur och kultur ger avtryck i gestaltningen av centrum

Kommunen har ett rikt utbud av natur och kultur som ska synas även i centrum. Genom att integrera karaktäristiska drag i gestaltningen av centrum som känns igen av invånarna kan samhörighet främjas. Utformningen bidrar också till att stärka Skoghall centrum's identitet och Skoghall som besöksdestination.

Skoghalls centrum ger förutsättningar för möten som bidrar till liv och rörelse

I Skoghall ska det finnas utrymme för alla. Genom att skapa en välkomnande och trivsamt plats som uppmuntrar till möten och social aktivitet kan centrum bli mer levande. Fler människor som rör sig i centrum kan också bidra till ökad ekonomisk aktivitet och gynna det lokala näringslivet.

Utgångspunkter

Om Skogshall

Skogshall är centralorten i Hammarö kommun. Stor del av bebyggelsen i centrum har till stor del tillkommit efter 1960. Byggnaderna varierar mellan 2-4 våningar och har till stor del verksamhetslokaler i bottenplan. Byggnaderna har tegelfasad i varierande orange/gul kulör. I centrum finns också tre större 1-2 våningsbyggnader för bland annat vårdcentral och livsmedelsbutik. En av dessa byggnader, gamla Pekås, står tom i dagsläget.

Skoghalls centrum omfattas av ett gestaltungsprogram från 2012. Andra delar som också innefattas av gestaltungsprogrammet, däribland Lillångshamnen, har rustats upp under det senaste decenniet, medan ett helhetsgrepp kring gestaltningen i centrum har uteblivit.

Ett långsiktigt hållbart gestaltungsprogram

För att bidra till en positiv utveckling av Skoghalls centrum har gestaltungsprogrammet arbetats fram med utgångspunkt i hållbarhetsdimensionerna med social hållbarhet som mål.

Grundbulten i social hållbarhet är jämlikhet, alla människors lika värde. I byggd miljö innebär jämlikhet att det gemensamma rummet ska bidra till ett gott liv för alla oavsett faktorer som ålder, kön, könsidentitet, etnicitet, sexualitet, funktion, religion och ekonomiska förutsättningar. Förslagen i gestaltungsprogrammet strävar mot att tillgodose alla människors behov, oavsett ovan nämnda faktorer. Det handlar bland annat om att alla ska ha möjlighet att ta del av utbudet i centrum, ta plats och känna sig trygga.

I arbetet med gestaltungsprogrammet har faktainsamling och en jämlikhetsanalys genomförts för att identifiera vilka behov som omhändertas för vem i centrum, och vilka gruppers behov som inte tillgodoses.

Bild från dialog när arbetsgruppen mottog synpunkter från allmänheten.

Tillsammans med kommunens referensgrupp har äldre och ungdomar identifierats som viktiga grupper vars behov behöver tillgodoses på ett bättre sätt. De bärande målen och strategierna har formulerats för att lyfta dessa gruppers behov.

Därefter har riktad dialog genomförts med de identifierade grupperna för att tillsammans arbeta fram åtgärder för centrum. Skoghalls centrumförening med representanter från verksamheterna i centrum har också medverkat i dialog för att förankra mål och strategier samt arbeta fram åtgärder som stärker centrum över tid.

Bild från workshop med niondeklassare på Hammarlunden. Bilden visar inspirationsbilder för utvecklingen av Skoghalls centrum.

Bärande gestaltningsidéer

Gestaltningssprogrammet presenterar idéer, principer och inspiration för de stråk, platser och entréer i Skoghall som kan utvecklas för att förstärka helheten i centrum. Samtliga förslag grundar sig på de tre målen med tillhörande strategier som arbetats fram genom dialog med invånare och aktörer.

Skoghalls centrum möjliggör en flexibilitet för att möta olika behov över tid

Planera den fysiska miljön för fotgängare

Centrum ska utformas för att upplevas trivsamt, tillgängligt och bekvämt för människor som rör sig till fots. Här ska man kunna strosa i lugn takt och ta del av upplevelser i ögonhöjd.

Möjliggör för fler att påverka den gemensamma miljön

Utformningen i centrum ska ta hänsyn till människors olika behov, önskemål och initiativ. Det ska finnas utrymme för spontana och planerade aktiviteter.

Skoghalls karaktäristiska natur och kultur ger avtryck i gestaltningen av centrum

Skapa mötesplatser för olika generationer

Centrum är en viktig mötesplats för bland annat äldre och unga. Med hjälp av gestaltningsåtgärder riktade mot tydliga grupper kan deras rätt till platsen förstärkas. Genom att uppmuntra till samnyttjande av platsen kan interaktion mellan åldersgrupper främjas och förståelsen för varandra öka.

Gestalta tydliga entréer med gemensam utformning

Det ska vara enkelt att hitta till Skoghalls centrum. Utformningen av tydliga entréer skapar en välkomnande upplevelse som bidrar till Skoghalls identitet.

Tillför grönska som bidrar till miljön i centrum

Grönska har en mängd positiva effekter för både miljön och människors välbefinnande. Dessutom fyller det en estetisk funktion och bidrar till intrycket av Skoghall.

Skoghalls centrum ger förutsättningar för möten som bidrar till liv och rörelse

Aktivera mötet mellan verksamheter och gaturummet

Bottenvåningarna i byggnaderna är en kvalitet som tillåts spilla över i gaturummet, genom exempelvis installationer i skyltfönster eller uteserveringar. Genom en kombination av kommersiella, sociala och kulturella verksamheter kan verksamheterna i bottenvåningarna bidra till att Skoghalls centrum känns intressant, stimulerande och tryggt.

Stärk stråk för gång- och cykeltrafikanter

Tillgängligheten till centrum är en viktig aspekt och en styrka i Skoghall. Genom att förbättra möjligheterna för gång- och cykeltrafikanter i Skoghall främjas ett hållbart transportsätt som dessutom bidrar till ett mer socialt gaturum där människor har möjlighet att mötas och interagera med varandra.

- Primära stråk
- - - Sekundära stråk

STRÅK

— Primära stråk

Tydliga och karaktärsfulla stråk är viktiga funktionella länkar mellan målpunkter i centrum. Möjligheten att röra sig i centrum på ett säkert och trivsamt sätt är av stor betydelse för att skapa liv och rörelse. Tre primära stråk har identifierats: Åråsvägen, Gågatan och Clevevägen.

Åråsvägen

NULÄGE Åråsvägen fungerar som en viktig förbindelse för både biltrafik och cykeltrafik i området. Längs Åråsvägen finns flera viktiga målpunkter såsom bostäder, kommersiella och offentliga verksamheter. Samtidigt upplevs gatan som en barriär mellan västra och östra delarna av centrum. Tvärgående passager på västra och östra sidan är i flera fall inte placerade i linje med varandra.

På vissa delar av Åråsvägen finns trottoar och cykelbana men infrastrukturen är otydlig och som cyklist behöver man korsa vägen vid flera tillfällen. I norra delen av Åråsvägen finns en björkträdrad och i centrala delen en lönnallé.

Många som besöker Skoghalls centrum är bilburna och parkeringarna är en möjliggörare för att få besökare till platsen. I dagsläget nyttjas dock inte alla parkeringsplatser vilket gör att delar av parkeringsytorna tillfälligt eller permanent kan nyttjas för andra funktioner som bidrar till attraktionskraften i området.

FRAMTIDEN Åråsvägen utvecklas till en grön länk mellan norra och södra Skoghall. Här är det enkelt att ta sig fram till fots, på cykel, med bil eller annat färdmedel. Björkallén i norra delen förlängs och förstärker entrén till Skoghall. Det är positivt om grönska kan tillföras även på västra sidan Åråsvägen och om asfaltsytan norr om nya Pekås kan aktiveras med annat än parkering. För att ytterligare stärka Åråsvägen som stråk föreslås gatubelysning från busstorget fortsätta längs Åråsvägen, förslagsvis Ateljé Lyktans modell Stockholm eller liknande.

Öster om Åråsvägen i höjd med parkeringen norr om ICA föreslås in- och utfarten mellan träden stängas av för att minimera antalet korsningspunkter mellan GC-trafikanter och bilister. In- och utfart till parkeringen sker istället via Björkhagsgatan.

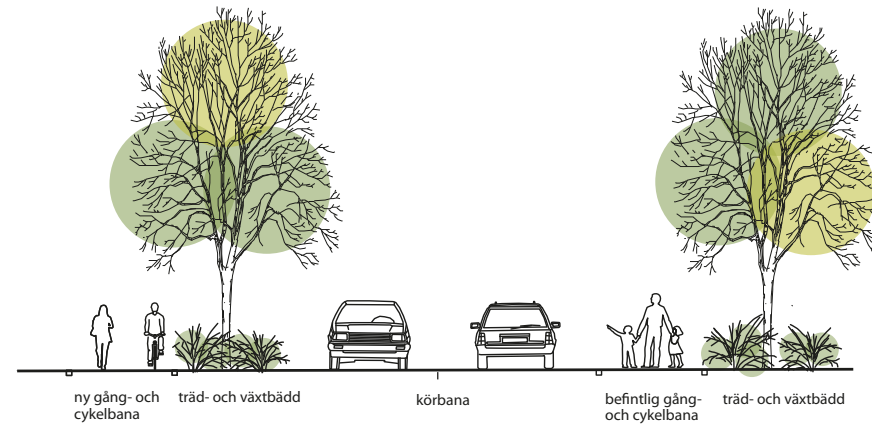
Långa fasader föreslås aktiveras genom exempelvis fasadmålning mot Åråsvägen. Fasadmålningar finns på flera platser i Skoghalls centrum och kan med fördel utformas med inspiration från dessa för att bidra till en sammanhållen upplevelse.

Befintlig hastighetsdämpning förlängs och korsningen mellan Åråsvägen och Nygatan blir upphöjd i sin helhet. Platsen kallas för den Centrala entrén. Åtgärden underlättar för gående att ta sig mellan målpunkter väst och öst om Åråsvägen. På lång sikt föreslås markbeläggningen vid busstorget sträckas hela vägen hit för att skapa en enhetlig shared space-yta.

En parkeringsrad tas bort från den centrala parkeringsplatsen för att förlänga det befintliga gång- och cykelstråket längs västra Åråsvägen innanför trädraden. Trädraden förses dessutom med en växtbädd som blir både estetiskt tilltalande och fungerar som dagvattenhantering. Gång- och cykelstråket fortsätter förbi gamla Pekås fastighet och ansluter till befintlig trottoar vid busshållplatsen. In- och utfarterna på parkeringsplatsen närmast gamla Pekås stängs igen för att minimera antalet in- och utfarter över gång- och cykelbanan. Allén med växtbädd förlängs och knyter samman stråket med busstorget.

Slutligen föreslås att en extra träsättning görs vid pendelparkeringen.

Gågatan

NULÄGE

Gågatan sträcker sig från Mörmovägen i söder till Clevevägen i norr. Med undantag för leveranser till butiker är sträckan bilfri. Gågatan har en klassisk markbeläggning som indikerar att det är en yta avsedd för gående. Områdets bredd varierar.

I höjd med gamla Pekås lokal smalnas utrymmet av vilket av vissa uppfattas trångt, mörkt och otryggt. Längs Gågatan finns ett fåtal träd och bänkar glest placerade. Längs sträckan finns också verksamheter i bottenplan.

FRAMTIDEN

Gågatan utvecklas till en levande gågata där det finns möjlighet att strosa, mötas, slå sig ner och umgås. Stråket förses med ledstråk för att underlätta för fler att röra sig i centrum. Även markbeläggningen längs Gågatan kan med fördel bytas ut på sikt till samma ytskikt som på busstorget för att skapa tydligare gemensamt golv i centrum. För att skapa ett enhetligt uttryck föreslås belysningen ses över i centrum. Ateljé lyktans Linx-modell bedöms kunna bidra till en upplevelse av värme med moderna inslag och föreslås sättas upp längs gågatan.

En organiskt formad växtbädd kombinerad med sittmöjlighet placeras ut på flera platser längs sträckan. Växtbäddarna förses med träsits och ryggstöd för att skapa sittmöjligheter och underlätta för trötta ryggar. Den organiska formen ger en lättare intryck än de befintliga växtbäddarna och kopplar formspråket som finns vid plateringarna vid busstorget. Växtbäddarna kan anordnas nedsänkta för att ta hand om dagvattnet på platsen.

På sikt behöver de befintliga träden i Skoghall bytas ut. De nya träden föreslås hämtas från den lokala floran för att skapa igenkänning och ta tillvara på de befintliga kvaliteter som finns på Hammarö. De organiskt formade växtbäddarna fungerar både med de gamla träden och när man på sikt byter ut till nya träd. Planteringarna i bäddarna kan med fördel inspireras från Hammarös övriga flora, där växterarter som svarttall (*Pinus nigra*), kinesbjörk (*Betula albosinensis*), lingontry (*Lonicera pileata*) är exempel som artersom speglar den befintliga växtkaraktären. Perennplanteringarna ska variera i material för att skapa en dynamisk plantering året runt. Detta kan göras genom att plantera perenner och lökar med olika blomningsperioder samt städsegröna växter som bidrar med grönska även under vinterhalvåret.

Gågatan är ett aktivt stråk. I söder föreslås därför ytan utanför Fritidsbankens verksamhet nyttjas för aktivitet och rörelse. Man kan med fördel låna utrustning på Fritidsbanken för spontana och planerade aktiviteter. Den trängre delen av Gågatan förses med ett ljusstaket för att ge ett ombonat och ljus intryck.

Gågatan

Cleevägen

NULÄGE Cleevägen sträcker sig från Skoghalls centrum västerut mot Mörmovägen. Cleevägen har bra gång- och cykelmöjligheter på södra sidan vägen och utgör en viktig koppling till bland annat Skoghallsparken.

Närmast centrum har vägen platsättning men övergår i öst till asfalterad yta. Norr och söder om Cleevägen finns flerbostadshus i 2-3 våningar. I den norra delen har bostäderna verksamheter i bottenplan och bilparkering i nära anslutning till fasad vilket gör att ytan framför verksamhetslokalerna upplevs trång.

FRAMTIDEN Clevestråket blir ett viktigt stråk för bland annat barn som rör sig mellan centrum och lekplatsen i Skoghallsparken. Det befintliga gång- och cykelstråket i den västra delen av Cleevägen föreslås omformas till en växtbädd. Med inspiration från spången i Lillängshamnen skapas ett stråk genom växtbädden. Stråket blir en grön hinderbana med lekbara element längs vägen.

Clevestråket fortsätter vidare längs befintlig gång- och cykelbana. För att öka trafiksäkerheten och skapa ett sammanhängande stråk föreslås hastighetsdämpning vid korsningen Skogåsvägen/Cleevägen. För att förstärka kopplingen till lekplatsen föreslås att gång- och cykelbanans asfalt förses med konst alternativt dekorativ markbeläggning.

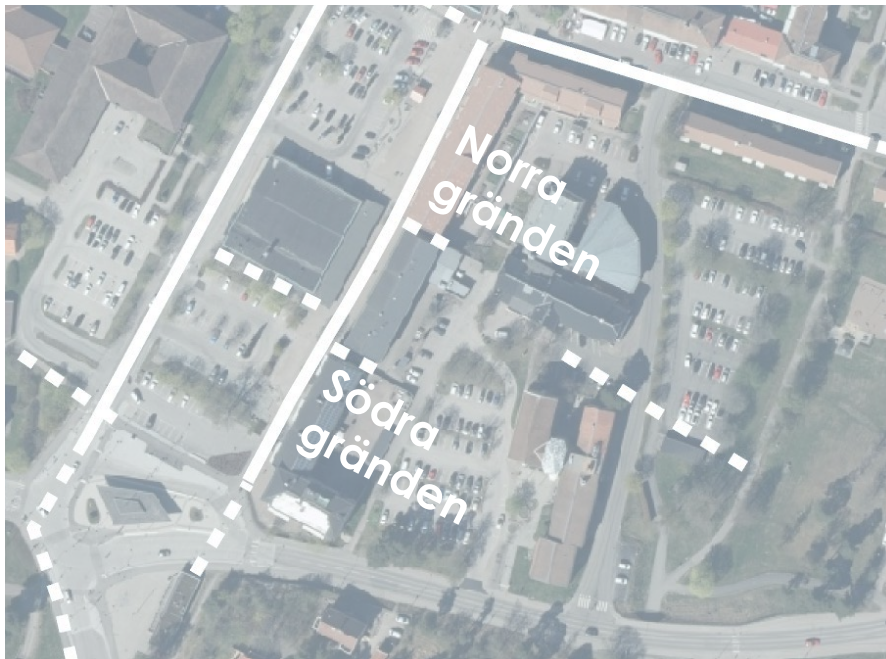

□ □ □ Sekundära stråk

De sekundära stråken är stråk som kan utvecklas och bli viktiga länkar som förbättrar tillgängligheten inom och till Skoghall centrum.

Norra och Södra gränden

NULÄGE Längs Gågatan finns två gränder som knyter samman Gågatan med Folkets hus och Kommunhuset i öst. Höjdskillnaderna mellan de två delarna av centrum är stora. Genom Södra gränden finns en trappa och en fasadmålning. Den Norra gränden leder till området bakom Folkets hus som i gestaltungsprogrammet kallas Gömstället. Gränderna är trånga och mörka vilket bidrar till att de upplevs otrygga och inte nyttjas till fullo.

FRAMTIDEN För att skapa ett ljusare och mer ombonat intryck av gränderna föreslås ljustaket över Gågatan fortsätta in i gränderna. Ljusslingan kan bidra till att gränderna upplevs både tryggare och mysigare under kvälls- och nattetid samtidigt som de uppmärksammar de som inte känner till genvägen att det är möjligt att passera.

Ljusslingan fyller sin funktion året om men kan också kombineras med olika installationer över året.

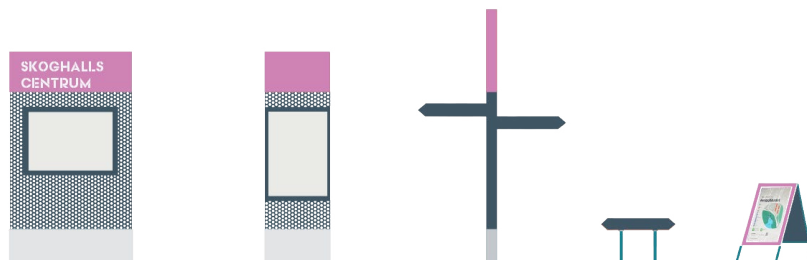
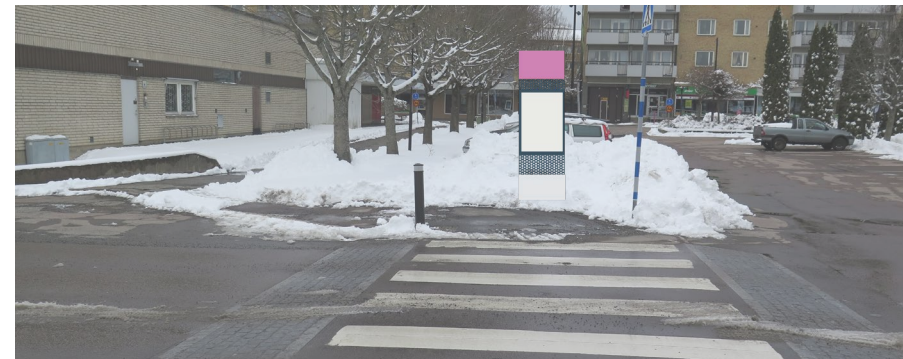
Kopplingar

NU LÄGE Skoghall utgör Hammarö kommuns centralortscentrum. Kopplingarna från övriga kommunen är många. Inom och direkt anslutning till Skoghalls centrum finns många olika funktioner. Människor rör sig genom centrum i många olika riktningar. Skoghalls centrum saknar på flera platser kopplingar som linjerar med varandra. Området kan vara svårt att navigera i om man besöker det första gången.

FRAMTIDEN På längre sikt föreslås kopplingar till Skoghall ses över och förstärkas för att gynna tillgängligheten till centrum utifrån de strategier och bärande gestaltningsidéer som föreslås i gestaltningsprogrammet.

Ett skyltprogram som knyter an till kommunens pågående arbete med skyltar föreslås tas fram för att tydliggöra vägen till och inom centrum.

Bilderna till höger visar exempel på skyltar som kan placeras ut vid viktiga kopplingar. Exakt placering studeras i vidare skeden.

Primära entréer

Sekundära entréer

Industrileden

ENTRÉER

Centrala entrén

Östra entrén

Mörmovägen

Bruksgatan

Södra entrén

✱ Primära entréer

Områdets entréer utgör platser för första intryck av Skoghalls centrum. Entréernas utformning är identitetsbärande och betydande för orienterbarheten i centrum. De primära entréerna formas med fokus på gång- och cykeltrafikanter (GC-trafikanter). De är utformade utifrån den lilla skalan och markeras med träd och perennplanteringar.

Centrala entrén

NU LÄGE För GC-trafikanter som kommer till Skoghalls centrum norr ifrån saknas en tydlig entré. I höjd med Systembolagets entré tar GC-bana slut. En hastighetsdämpning med övergångsställe och målpunkter på båda sidor Åråsvägen gör platsen till en lämplig entré för GC-trafikanter. Övergångsställets placering ligger dock inte i linje med befintlig gångbana och överensstämmer inte med hur gående rör sig över Åråsvägen.

FRAMTIDEN Hastighetsdämpningförlängs och korsningen mellan Åråsvägen och Nygatan föreslås bli upphöjd i sin helhet. Åtgärden knyter samman östra och västra sidan av Åråsvägen. Uppgöjningen ger gående större frihet att på ett säkert sätt röra sig mellan målpunkter och bilister sänker hastigheten tidigare. På västra sidan föreslås plantering likt vid busstorget för att markera den Centrala entrén.

Nuläge: Södra entrén

NU LÄGE För de som tar sig till Skoghall centrum via kollektivtrafik utgör den Södra entrén första mötet med centrum. Det är även entrén för de som kommer med båt till Lillängshamnen. Idag finns växtlighet kring pendelparkeringen i väst men östra sidan är hårdgjord och omöblerad.

FRAMTIDEN Södra entrén förstärks genom att den befintliga växtligheten på västra sidan entrén spiller över och knyts samman med östra entréen. Den organiskt formade växtbädden med tillhörande sittmöjlighet och cykelparkering mitt emot pendelparkeringens plantering anläggs. Sittmöbelen kan fungera som riktmärke där man möts upp för att tillsammans strosa genom centrum.

Ytan mellan södra parkeringen och Södra entréen kan aktiveras genom att ställa valstugor, stånd eller foodtrucks där när tillfälle ges. På sikt kan ytan markbeläggas likt resten av gågatan för att markera att det inte är en del av parkeringen.

Östra entrén

NULÄGE Om man kommer till Skoghalls centrum österifrån finns en befintlig välkomstskylt på östra fasaden vid Clevevägen 2. Skylten är placerad först efter att man passerat ett par verksamheter, och är lätt att missa.

FRAMTIDEN Den Östra entrén föreslås förstärkas genom att en välkomstskylt placeras längre österut, förslagsvis i form av en fasadmålning vid Clevevägen 6 vilket aktiverar fasaden utan att skapa associationer till reklamskyltar.

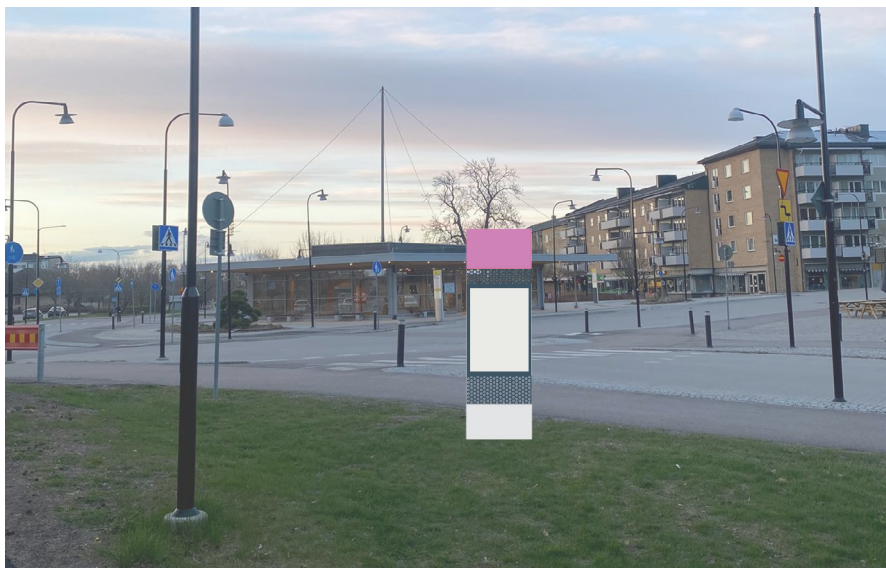
❁ Sekundära entréer

De sekundära entréerna ligger en bit från centrum och nås främst av de som kommer med bil. De sekundära entréerna är avgörande för att besökande ska hitta till Skoghall och behöver bli tydligare för de som kommer med cykel.

Bruksgatan

NU LÄGE Korsningen vid busstorget är viktig för besökare från bland annat Lillängshamnen och besökare som kommer till centrum med buss att kunna hitta till Skoghalls centrum. Entrén saknar skyltning.

FRAMTIDEN Skyltning till Skoghalls centrum föreslås placeras redan vid hamnen. Med fördel innefattar skyltningen en karta över centrum för att enkelt få överblick av målpunkter och stråk.

Mörmovägen

NU LÄGE Vid korsningen mellan Mörmovägen och Clevevägen finns en befintlig infart till Skoghalls centrum. Entrén saknar skyltning vilket skapar otydlighet för besökare.

FRAMTIDEN Skyltning till Skoghalls centrum föreslås vid infart till Clevevägen. Placeringen av skylten får inte påverka sikten i korsningen eller från Solgatan. Därför föreslås skylten placeras söder om Clevevägen.

Industrileden

NULÄGE Vid Industrileden finns en befintlig infart till Skoghalls centrum. Här finns i dagsläget en välkomstskylt med namn på verksamheterna i centrum beskrivna.

Invid Industrileden ligger värmeverket. Byggnaden bidrar till helhetsbilden av entréen och ger ett ovälkommande intryck med slutna fasader och höga stängsel.

FRAMTIDEN Den befintliga skylten föreslås flyttas söderut för att göra det enklare för bilar att notera den.

Dessutom föreslås staketet kring Värmeverket förses med växtlighet för att ge ett trevligare intryck. Genom att anlägga växtväggar döljs delar av de slutna fasaderna och grönskan bidrar till upplevelsen av ett omhändertaget område.

-
- Primära platser
- Sekundära platser
- The map shows an aerial view of a residential area with several marked locations. A legend in the top left corner indicates that green circles with a thick border represent 'Primära platser' (Primary places) and green circles with a thin border represent 'Sekundära platser' (Secondary places). The marked locations are: 'Stora torget' (Primary), 'Aktivitetstorget' (Primary), 'Byxfickstorget' (Secondary), 'Sociala torget' (Primary), and 'Gömstället' (Secondary). The map also shows a baseball field, a road, and various residential buildings.

PLATSER

Stora torget

Sociala torget

Gömstället

Aktivitetstorget

Byxfickstorget

● Primära platser

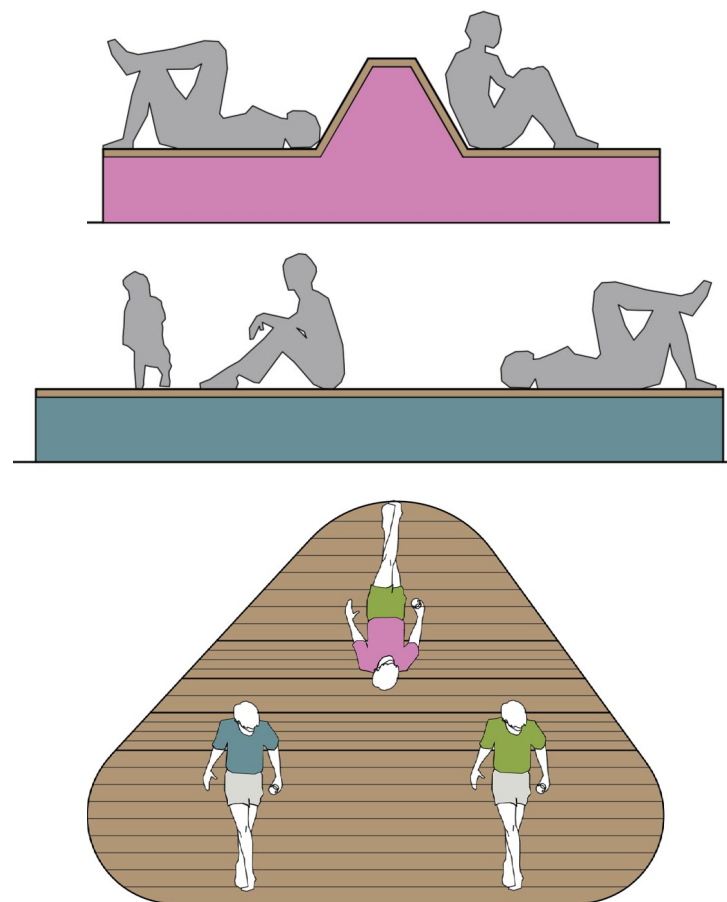
De primära platserna i Skoghalls centrum är ytor där många besökare passerar. För att uppmuntra till att stanna och nyttja platsen föreslås de primära platserna bli torg där det finns plats för aktiviteter och umgänge. För att skapa en rumslighet föreslås torgen ha olika karaktär.

Aktivitetstorget

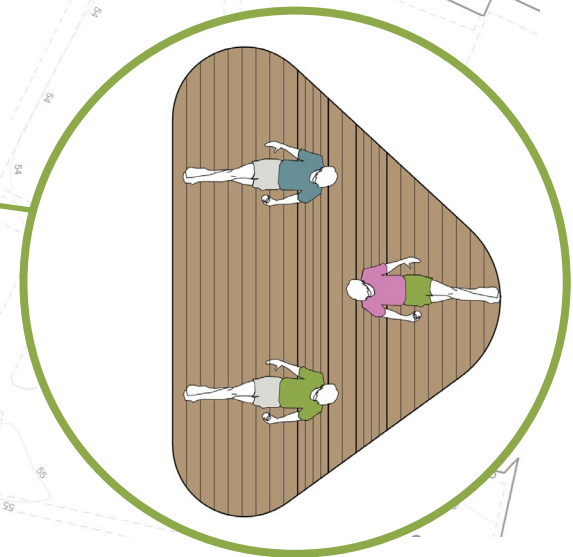
NU LÄGE I Skoghalls centrum finns det gott om parkeringsplatser som sällan är fullbelagda. Ytan som kallas Aktivitetstorget utgörs i dag av parkeringsplatsen mellan pendelparkeringen och gamla Pekås.

FRAMTIDEN Aktivitetstorget är en flexibel yta som kan anpassas till evenemang och aktivitet. Ytan funkar som parkeringsplats men kan vid lämpliga tillfällen stängas av för att aktiveras på andra sätt. För att rama in Aktivitetstorget och förbättra trafiksituationen längs Åråsvägen stängs in- och utfarten närmast gamla Pekåsbyggnaden. Parkeringen nås istället via den södra in- och utfarten. Att minimera antalet in- och utfarter till Åråsvägen och förlänga trädallén kan stärka Åråsvägen som cykelstråk.

På Aktivitetstorget finns möjlighet till aktivitet året runt. På vintern kan man spola is för skridskoåkning och på sommaren kan utomhusbio arrangeras. Vid marknad finns gott om plats för att ställa bodar eller stånd. En flexibel möbel på platsen kan dels fungera som läktare, dels byggas samman till scen vid evenemang.

Exempel på flexibla sittmöbler som kan användas som scen eller läktare vid evenemang.

Stora torget

NULÄGE Stora torget är centrums mittpunkt. Ytan är försedd med samma marksten som Gågatan. Mot parkeringen i väst finns en upphöjd platå klädd med marksten och med mindre växtbäddar. Mot lokalerna i öst finns en höjdskillnad som kantas av planteringar och trappor. Nedanför finns bänkar utplacerade. Torget är stort och upplevs ibland tomt.

FRAMTIDEN Ytan invid parkeringsplatsen föreslås försees med en triangelformad multifunktionell yta med tallar för att återspegla naturmiljön på Hammarö. Tallarna placeras i stenmjöl som gör att ytan under och mellan tallarna kan nyttjas för exempelvis boule, lekutrustning eller möblemang. Ytan skapar en rumslighet mellan tallarna och på torget. Torget försees med den organiskt formade och upphöjda växtbädden med sittmöjlighet.

För att skärma av parkeringsplatsen kan stenarna från befintliga växtbäddar placeras som mur med planteringar. Gångpassagerna från parkeringen placeras i linje med de befintliga trapporna vid lokalerna på andra sidan torget.

Exempel på triangelformad multifunktionell yta med stenmjöl och tallar från Södra bantorget, Växjö kommun.

Sociala torget

NU LÄGE Ytan som kallas Sociala torget används i dag som parkeringsplats. Parkeringsplatserna är placerade tätt inpå byggnaden i norr, där torget möter verksamhetslokaler i bottenplan. Södra delen av torget fungerar som gång- och cykelbana och har skärmats av genom pollare. I torgets mitt finns en växtbädd och några bänkar. I västra delen finns en fontän av kallerstenar som är ur funktion. Här finns också bänkar placerade på rad.

FRAMTIDEN På Sociala torget ska bästa solläget i Skoghalls centrum tas tillvara. Här föreslås ytor för uteservering och hängytor i solen för att koppla av och njuta av området. De upphöjda växtbäddarna förser torget med både sittmöjligheter och grönska. Sociala torget är redan i dags försett med marksten och föreslås göras bilfritt för att skapa en tryggare och mer avslappnad atmosfär för gående. På sikt föreslås markstenen bytas ut till densamma som finns på busstorget för att skapa ett mer enhetligt uttryck. Ytan knyter an till Clevestråkets äventyrsstråk som bidrar med grönska och skugga i södra delen av torget.

Kallerstenarna i väst föreslås ersättas med en ny fontän som tillåter svalkande lek under varma sommardagar. I mitten av torget kan en julgran placeras för att skapa en ombonad och festlig atmosfär kring jul.

Sociala torget

● Sekundära platser

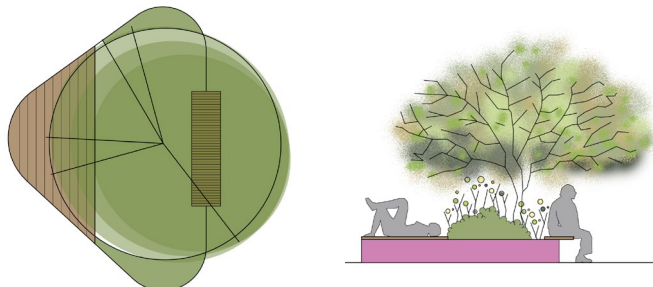
De sekundära platserna är idag gömda platser i strategiskt läge men som idag inte aktiviterats till sin fulla potential. Genom annan utformning kan platserna stimulera det sociala livet i Skoghall.

Byxfickstorget

NULÄGE Sedan busshållplatsen gjordes om finns en omöblerad yta försedd med marksten söder om busstorget, framför en av Skoghalls pizzerior. Ytan är en del av stråket från Lillängshamnen till centrum, där sittplatser efterfrågats.

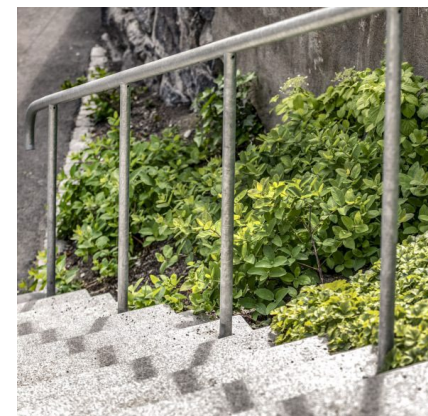
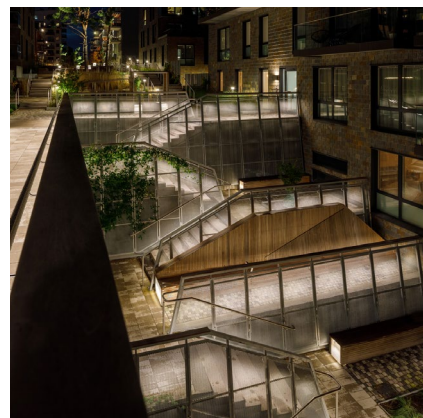
FRAMTIDEN På ytan föreslås den organiskt formade sittmöbelen placeras. Möbelen bidrar både med grönska och möjlighet till återhämtning. Ytan kan med fördel nyttjas för uteservering och mindre evenemang

Gömstället

NULÄGE För att ta sig från Gågatan till Folkets hus behöver man passera ytan som i Gestalttningsprogrammet kallas Gömstället. Ytan nyttjas idag i huvudsak för parkering. Det är en asfalterad yta i skyddat läge. Platsen upplevs som en mörk och dold baksida. Men trots att platsen till stor del är omgiven av högre byggnader, smyger sig solen in till Gömstället under delar av dygnet.

FRAMTIDEN För att stärka den Norra gränden som koppling mellan Gågatan och Folkets hus föreslås Gömstället få en mer öppen och välkomnande utformning. Slänten längs trappan till Folkets hus förses med planteringar. De omgivande fasaderna och trappan aktiveras genom inspirerande, trivsamt och jämnt belysning för ett välkomnande intryck.

Förslag till fortsatt arbete

Ett antal fokusområden har identifierats som lämpliga att arbeta vidare med mer fokuserat inför genomförande av förslagen som ges i gestaltungsprogrammet.

- Detaljutformning – ta fram mer detaljerad utformning för de utpekade platserna
- Växtförslag - ta fram växtförslag för planteringarna med tillhörande planteringsplan och växtlista
- Skyltprogram – skyltningen i centrum ska knytas samman med kommunens pågående arbete med sammanhängande skyltning
- Belysningsprogram – se över befintliga armaturer med fokus på att hushålla med resurser och återanvända armaturer. Se över armaturernas placering och flytta dem för att skapa ett sammanhållet intryck samt möjlighet till dimbara lösningar

Referenser

Textreferenser

- Kulturmiljöprogram Hammarö kommun
- Översiktsplan Hammarö kommun
- JämtJämlikt

Bildreferenser

- Framsida: Tengbom
- Sida 6: Tengbom
- Sida 7: Tengbom
- Sida 9: Karta från Lantmäteriet, illustration av Tengbom
- Sida 10: Karta från Lantmäteriet, illustration av Tengbom
- Sida 11: Tengbom
- Sida 12: Karta av Tengbom. Bild på väg med kombinerad regnbädd och chikan från Bara mineraler. Bild på väggmålning från Adam Bouse via Unsplash. Bild på björkallé Wim Van Teinde via Unsplash, illustration väg av Tengbom. Bild på belysning modell Stockholm från Ateljé Lyktan
- Sida 13: Tengbom
- Sida 14: Tengbom
- Sida 15: Karta av Tengbom. Bilder på upphöjda och nedsänkta planteringar från Tengbom. Bild på belysning modell Linx från Ateljé Lyktan
- Sida 16: Bild och illustrationer av/från Tengbom. Bild i illustration Linx stolpe från Ateljé Lyktan
- Sida 17: Karta, bild med spång och bild med markmålning av/från Tengbom. Bild på belysning modell Linx från Ateljé Lyktan
- Sida 18: Tengbom
- Sida 19: Tengbom
- Sida 20 Karta från Lantmäteriet, illustration av Tengbom
- Sida 21: Tengbom
- Sida 22: Tengbom
- Sida 23: Karta av Tengbom. Bild på fasad från Google Maps med illustration föreställande väggmålning av Tengbom
- Sida 24: Bild på infart till Clevevägen från Google Maps. Bild på busstorget och illustrationer av/från Tengbom
- Sida 25: Bild på infart med illustrerad växtvägg av/från Tengbom, Bilder på växtvägg från Veg Tech
- Sida 26: Karta från Lantmäteriet, illustration av Tengbom
- Sida 27: Tengbom
- Sida 28: Karta av Tengbom. Bild på skylt från Matt Seymout via Unsplash. Bild på barn som spelar fotboll från Moosa Moseneke via Unsplash. Bild på utomhusbio från André Ouellet via Unsplash. Bild på skridskoåkande barn från Maxim Shklyav via Unsplash.
- Sida 29: Bild på boulespelande man från Dave Photoz via Unsplash. Övriga bilder och karta från/av Tengbom
- Sida 30: Tengbom
- Sida 31: Tengbom
- Sida 32. Bild på fontän från Andrew Seaman via Unsplash. Bild på uteservering från Kai Pilger via Unsplash. Bild på skylt från Matt Seymout via Unsplash. Övriga bilder och karta från/av Tengbom
- Sida 33: Tengbom
- Sida 34: Tengbom